

คดีหมายเลขดำที่ ๒๘๘๘/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ ๓๐๙/๒๕๕๘

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ระหว่าง	นาย	ผู้ฟ้องคดี
	กรรมการค้าภายใน	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ซื้อสินค้าข้าวกล้องหอมมะลิจากร้าน T แต่ปรากฏว่า สินค้าดังกล่าวมีน้ำหนักไม่ตรงตามที่ระบุไว้บนบรรจุภัณฑ์ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีบันทึกคำร้องเรียน ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้รับบันทึกคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ได้มีหนังสือที่ นร ๐๓๐๓/๑๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ส่งเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ถูกฟ้องคดี และมีหนังสือที่ นร ๐๓๐๓/๑๐๔๕๑ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า เรื่องร้องเรียน

ของผู้ฟ้องคดีอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดี จึงได้ส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณา หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอทราบผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวสามารถติดต่อไปยังผู้ถูกฟ้องคดีได้โดยตรงทันที ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ แต่จนถึงวันฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการแต่ประการใด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง
๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดส่งเอกสารการดำเนินการจนเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี
๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดແળงข่าวการปฏิบัติหน้าที่ต่อสื่อมวลชน

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นนิตบุคคลตามกฎหมายมีฐานะเป็นกรรม ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพการค้าภายในประเทศ โดยการกำกับดูแล ส่งเสริม และพัฒนาเพื่อให้การค้าภายในประเทศดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในระบบการค้าเสรี และผู้บริโภคได้รับการพิทักษ์ประโยชน์ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามกฎหมายในความรับผิดชอบ หลายฉบับ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยภาคสินค้าและบริการ กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า กฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุมโภคภัณฑ์ กฎหมายว่าด้วยค้าข้าว กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการคลังสินค้าหรือกิจการอื่นที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน และกฎหมาย กฎ ระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานชั้นดวงดี ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามข้อเท็จจริงที่ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง พระราชนิรันดร์มหาราชชั้นดวงดี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดมาตรการต่างๆ ทางกฎหมายในการให้เครื่องซึ่ง เครื่องด่วน เครื่องด่วน และสินค้าหีบห่อ ให้มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการมุ่งคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับปริมาณสินค้าที่ครบถ้วนถูกต้อง กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ให้ฟ้าไปรือข้าวกล่องห้อมมะลิ ตรา จำนวน ๓ ถุง จากบริษัท อ (สาขา) ที่อยู่ราย ถนน อำเภอ จังหวัด จังหวัดที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พ布ว่า มี ๑ ถุง ถูกปิดด้วยเทปใส จึงชั่งน้ำหนักได้ประมาณ ๔,๔๐๐ กรัม ข้อเท็จจริง ดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ว่า ปริมาณสินค้าในหีบห่อ มีความถูกต้องครบถ้วนตามที่มีการแสดงปริมาณไว้บนหีบห่อหรือไม่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวต่อสำนักงาน

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขรับเรื่องที่ ๙๙๕๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ส่งเรื่องไปยังผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวต้องการทำโดยเร็ว เพราะหากปล่อยเวลาเนินช้าอาจก่อไปอาจมีผลต่อสินค้าตามที่ร้องเรียนโดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ประกอบกับข้อมูลที่มีการร้องเรียนผู้ฟ้องคดีมิได้ให้เบอร์โทรศัพท์ที่เจ้าหน้าที่จะสามารถติดต่อกลับได้ในทันที ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ สถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า พบสินค้า ชนิด เครื่องหมายการค้า และปริมาณเดียวกับที่ร้องเรียนเพียง ๓ ชิ้น อยู่บนชั้นวางสินค้า (ไม่มีสินค้าเก็บในสต็อก) คือ ข้าวกล่องห้อมมะลิตรา นำหน้าก ๕,๐๐๐ กรัม จำนวน ๓ ถุง จึงได้ทำการตรวจสอบทั้ง ๓ ถุง ปรากฏว่า การแสดงปริมาณได้แสดงถูกต้อง กล่าวคือ แสดงปริมาณสุทธิของสินค้าเป็นนำหน้าก โดยใช้ตัวอักษรไทยและเลขไทยหรือเลขอารบิก โดยมีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลขตามที่กฎหมายกำหนด และมีปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขายตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถือว่าเป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาย พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติ มาตราชั้งดาวด ๒ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ได้ให้ร้าน T นำสินค้าดังกล่าว หั้งหมดออกจากชั้นวางและแจ้งให้ร้านเปลี่ยนสินค้าให้กับผู้ฟ้องคดีหากมีการติดต่อมา ซึ่งร้าน ก็ยินดีที่จะรับเปลี่ยนให้ จากการดำเนินการดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบในเบื้องต้นเท่าที่จะทำได้ตามคำขอห้ายังของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด เพียงแต่การดำเนินการบางอย่างไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที หรือดำเนินการให้ทันต่อความต้องการของผู้ร้องเรียนในทุกรอบนี้ได้ เพราะจากอดีตถึงปัจจุบันมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเข้ามายังผู้ถูกฟ้องคดี เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีอยู่ไม่มาก แต่ต้องดูแลผู้บริโภคทั้งประเทศ รวมถึงต้องดูแลเกษตรกร และผู้ประกอบการในครัวเดียว กันด้วย ซึ่งถือเป็นภารกิจที่หนักมาก กล่าวคือ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรม ในด้านราคา ปริมาณ คุณภาพ รวมทั้งทำให้ผู้บริโภค มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพิทักษ์ประโยชน์ ของตนเอง เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมภายใต้ระบบตลาด การตลาด และตลาดที่มีประสิทธิภาพ เช่น โครงการรับจำนำข้าวเปลือกและมันสำปะหลัง เป็นต้น และมุ่งกำกับ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม มีธรรมาภิบาลทางการค้าซึ่งเป็นภารกิจ
ภายใต้กฎหมายที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำกับดูแลอยู่ การตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนด่างๆ
มีทั้งข้อร้องเรียนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีและหน่วยงานอื่น ผ่านการร้องเรียน
ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนราคาสินค้าของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเรื่องร้องเรียน จำนวน
๔,๓๖๘ เรื่อง โดยเรื่องร้องเรียนที่สำคัญ เช่น การไม่ปิดป้ายแสดงราคาสินค้า การปิดป้าย
แสดงราคาสินค้าไม่ตรงกับราคาที่จำหน่าย การจำหน่ายสินค้าราคาสูงเกินสมควร การปฏิเสธ
การจำหน่ายสินค้ามีปริมาณน้ำหนักไม่ครบถ้วน เครื่องซั่งไม่เที่ยงตรง เป็นต้น และในปี
พ.ศ. ๒๕๕๔ มีเรื่องร้องเรียน จำนวน ๕,๔๗๗ เรื่อง ซึ่งถือว่ามีเรื่องร้องเรียนจำนวนมาก นอกจากนี้
เฉพาะในประเด็นการตรวจสอบเครื่องซั่ง เครื่องดูด เครื่องดูด และสินค้าหีบห่อ เช่น
เครื่องซั่งสปริงที่ใช้เชือขายในตลาดท้าไว้ มาตรวัดน้ำมันเชือเพลิง มาตรวัดก๊าซ NGV เครื่องดูด
ที่ใช้ในการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร เช่น เครื่องดูดความชื้นข้าว เครื่องดูดเบอร์เช็นต์แป้ง
ในหัวมันสำปะหลัง การบรรจุก๊าซหุงต้มให้มีน้ำหนักครบถ้วน และสินค้าหีบห่อที่มีการแสดงปริมาณ
ที่ถูกต้อง และมีน้ำหนักตรงกับปริมาณที่แสดงไว้ เป็นต้น ซึ่งเป็นการตรวจสอบในกรณีปกติ
ที่ไม่ได้เกิดจากการร้องเรียน โดยในแต่ละปีมีการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก เช่นในปี พ.ศ. ๒๕๕๓
และปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยในแต่ละปีมากกว่า ๕ ล้านเครื่องหรือหีบห่อ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการ
ตามภาระหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถแล้ว กรณีที่ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับผลการตรวจสอบ
ในเบื้องต้น นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งผลการตรวจสอบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ฟ้องคดี
ทราบแล้ว ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๔๐๒/๑๑๐๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ สำหรับ
กรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดแต่งข่าวการปฏิบัติหน้าที่ต่อสื่อสารมวลชน นั้น
การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดีจะมีการจัดทำรายงานประจำปี ซึ่งเป็น
การรายงานผลการปฏิบัติราชการของผู้ถูกฟ้องคดีในปีนั้นๆ ซึ่งรวมถึงผลการตรวจสอบตามปกติ
และการตรวจสอบตามข้อร้องเรียนในภาพรวมอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถ
จัดแต่งข่าวการปฏิบัติหน้าที่ตามคำขอห้ามฟ้อง เนื่องจากการร้องเรียนเป็นเรื่องลับ เมื่อมี
การร้องเรียนก็จะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง และหากพบการกระทำการผิดกฎหมายจะดำเนินคดี
ตามกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีขั้นตอนในการดำเนินการอยู่แล้ว ดังนั้น ข้อเท็จจริง
ที่ร้องเรียน รายชื่อผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน จึงไม่อาจเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกได้

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้
ให้หมายเลขอุตสาหกรรมในคำร้องเรียน จึงไม่สามารถติดต่อกลับผู้ฟ้องคดีได้ทันที นั้น เป็นการ

กล่าวอ้างเพื่อดนเอง มิใช่เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งผลการตรวจสอบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง แต่คำขอห้ามฟ้องของผู้ฟ้องคดีคือ ให้จัดส่งเอกสารการดำเนินการจนแล้วเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี และตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่าได้ดำเนินการตรวจสอบในเบื้องต้น ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือจากผู้ถูกฟ้องคดีจริงแต่สิ่งที่ส่งมาด้วยเป็นเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑ ฉบับ ไม่มีการระบุว่าจัดส่งให้ผู้ฟ้องคดีกี่แผ่น จากการเปรียบเทียบจำนวนแผ่นกับคำให้การ พบร่วมสิ่งที่ส่งมาด้วยมีจำนวนแผ่นน้อยกว่า เช่น ใบนำส่งสำนักชั้นตัววัดส่วนสินค้าหีบห่อ ภาพถ่าย จำนวน ๒ รูป และไม่มีการรับรองสำเนาถูกต้องและลงลายมือชื่อในสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วยพยานหลักฐานดังกล่าวจึงเป็นกระดาษที่ไร้คุณค่าทางเอกสาร นอกจานนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เคยทำหนังสือขอตรวจสอบข้อเท็จจริงกับผู้ฟ้องคดีว่า สินค้ามีน้ำหนักไม่ถึงตามที่ร้องเรียนหรือไม่ และจนถึงปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดียังไม่เคยตรวจสอบพยานหลักฐานของผู้ฟ้องคดี และตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ นร ๐๓๐๓/๑๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ (ที่ถูกคือ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕) ที่ระบุว่า หากผลเป็นประการใด กรุณาแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทราบด้วย นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการหารือไม่ กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า การร้องเรียนเป็นเรื่องลับ จึงไม่อาจเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ร้องเรียน รายชื่อผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียนต่อบุคคลภายนอกได้ นั้น เป็นเหตุผลที่เลื่อนລอยคำขอห้ามฟ้องของผู้ฟ้องคดีเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกฟ้องคดีแสดงความบริสุทธิ์ใจ เช่น บันทึกการตรวจสอบสินค้าหีบห่อ ในข้อความว่า มิได้เรียกร้องเอาทรัพย์สินใดๆ เพื่อเป็นประโยชน์ส่วนตัวและไม่มีการขู่เข็ญบังคับแต่ประการใดทั้งสิ้น จากพฤติกรรมเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทำการเพิ่มเติมว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบจากผู้ถูกฟ้องคดีแล้วพบว่า มีเอกสารไม่ตรงกัน โดยสิ่งที่ส่งมาด้วยตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนมีจำนวนไม่ตรงตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี เช่น ไม่มีใบนำส่งสำนักชั้นตัววัด ไม่มีรูปถ่าย ๒ รูป และไม่มีการรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสาร นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งเอกสารให้ผู้ฟ้องคดี ดังนี้ (๑) หนังสือแจ้งผลการตรวจสอบ จำนวน ๒ แผ่น (๒) เอกสารดำเนินการในการตรวจสอบตามข้อร้องเรียน รวม ๔ แผ่น และ (๓) ประกาศ

กระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าที่บ่ห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ จำนวน ๑๒ แผ่น เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยส่วนราชการและลงนามโดยอธิบดีกรรมการค้าภายในถึงผู้ฟ้องคดี และประกาศกระทรวงพาณิชย์ก็เป็นกฎหมายจึงเป็นสิ่งที่คนทั่วไปต้องรับรู้โดยเอกสารเหล่านี้สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปได้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า เอกสารที่ส่งให้ผู้ฟ้องคดีมีความครบถ้วนแล้ว ทั้งในข้อเท็จจริงคือ การดำเนินการตรวจสอบและข้อกฎหมายคือ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ฯ ส่วนเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ตรงตามคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี นั้น เอกสารดังกล่าวไม่ใช่สาระสำคัญคือ เป็นเพียงเอกสาร นำส่งและรูปถ่ายเท่านั้น ดังนั้น การแจ้งผลการร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงถูกต้องครบถ้วน และไม่มีความจำเป็นต้องรับรองสำเนาถูกต้องแต่อย่างใด

ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน (๑) สินค้าที่บ่ห่อ สินค้าที่บ่ห่อที่จะมีการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดังวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยความหมายของสินค้าที่บ่ห่อ ปรากฏตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว คือ สินค้าที่ได้บรรจุหรือมีสิ่งหุ้มห่อ ซึ่งเจดนาจะซื้อขายหรือจำหน่ายกันตามปริมาณที่บรรจุหรือหุ้มห่อไว้นั้น ไม่ว่าจะซื้อขาย หรือจำหน่ายสิ่งที่ใช้บรรจุหรือสิ่งหุ้มห่อด้วยหรือไม่ ก็ตาม โดยสินค้าที่บ่ห่อที่จะมีการตรวจสอบตามกฎหมายดังนี้เป็นสินค้าที่รัฐมนตรีว่าด้วยกระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๖๒ และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าที่บ่ห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ตามบัญชี ๑ ห้ายประกาศข้อ ๑ ได้กำหนดให้ ข้าวกล้อง ข้าวสาร ปลายข้าว และข้าวพืชอื่นๆ เป็นสินค้าที่บ่ห่อ (๒) กรอบอำนาจหน้าที่ บุคคลที่จะเข้าไปตรวจตามข้อร้องเรียน ได้แก่ นายตรวจสอบซึ่งดูแลดูแลมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่เก็บสินค้าที่บ่ห่อในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบสินค้าที่บ่ห่อนั้น (มาตรา ๕๒ (๑)) โดยตรวจสอบว่าสินค้าที่บ่ห่อนั้นแสดงปริมาณของสินค้าที่บ่ห่อหรือไม่ และแสดงปริมาณของสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือไม่ และการแสดงปริมาณของสินค้าที่บ่ห่อถูกต้องตรงกับปริมาณของสินค้าในหีบห่อหรือไม่ ทั้งนี้ หากมีความคลาดเคลื่อนดังไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด (มาตรา ๖๒ (๑) (๒) และมาตรา ๖๓) หากพบการกระทำความผิดมีบทกำหนดโทษ (ดังนี้ ๑) ไม่มีการแสดงปริมาณของสินค้าที่บ่ห่อ ผู้กระทำ

มีความผิดตามมาตรา ๕๖ คือ ผู้ได้ขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ไม่มีการแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ (๑) ต้องวางไทยปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ๒) ผู้ได้ขายหรือจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายซึ่งสินค้าหีบห่อที่แสดงปริมาณไว้โดยรูว่าปริมาณของสินค้าที่บรรจุในหีบห่อไม่ถูกต้องตามที่แสดงไว้ ซึ่งน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องวางไทยจำหนูกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือหั้งจำทั้งปรับ

ในการปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อได้รับการร้องเรียนจะมีการออกไปตรวจสอบยังสถานที่ที่มีการร้องเรียนว่า มีการกระทำตามข้อร้องเรียนหรือไม่ อย่างไรเป็นหลัก หากผู้ร้องเรียนประสงค์จะให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงกับสินค้าที่มีการร้องเรียน ก็ต้องร้องขอมาบัญชีผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อออกไปตรวจสอบ แต่จากข้อเท็จจริงพบว่า ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยไม่มีข้อเท็จจริงใดที่ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกไปตรวจสอบสินค้าของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด วิธีปฏิบัติปกติเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจสอบ ณ สถานที่ขายที่ถูกร้องเรียน หากไม่ระบุสถานที่ซื้อเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจสอบ ณ สถานที่บรรจุสินค้าหีบห่อนั้นๆ โดยไม่แจ้งผู้ถูกร้องทราบล่วงหน้า และต้องทำการตรวจสอบต่อหน้าผู้ถูกร้อง หลังจากตรวจสอบแล้วผู้ถูกร้องจะต้องลงนามรับทราบผลการตรวจสอบว่าผลเป็นประการใด หากพบการกระทำความผิดตามข้อร้องเรียน เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินคดีต่อผู้ถูกร้องทันที และโทรศัพท์แจ้งผลการตรวจสอบและดำเนินการเบื้องต้นให้ผู้ฟ้องคดีทราบในเบื้องต้น ณ สถานที่นั้นหากกระทำได้ แล้วเนื่องจากการกระทำตามข้อร้องเรียนมีบทลงโทษทางอาญา คือ หั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมแก่บริษัท อ (สาขา ๑) ผู้ถูกร้องเรียน แสดงมีความรู้ด้วย ในเรื่องพยานหลักฐานกรณีที่พบการกระทำความผิด การตรวจสอบด้วยตัวเอง ณ สถานที่ขายหรือบรรจุสินค้าหีบห่อนั้นๆ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ไปตรวจสอบยังห้าง T สาขาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ภายหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแจ้งเรื่องร้องเรียนมายังผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ โดยมีผลการตรวจสอบ คือ พับสินค้าข้าวกล่องห้อมมะลิ ตรา นำหนัก ๕,๐๐๐ กรัม จำนวน ๓ ถุง จึงได้ทำการตรวจสอบหั้ง ๓ ถุง ปรากฏว่า ได้แสดงปริมาณได้ถูกต้อง คือ แสดงปริมาณสุทธิของสินค้าเป็นน้ำหนัก โดยใช้ตัวอักษรไทยและเลขไทยหรือเลขอารบิก โดยมีขนาดความสูงของตัวอักษรและตัวเลขตามที่กฎหมายกำหนด และมีปริมาณสินค้าของสินค้าในหีบห่อไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถือว่าเป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าที่บ่ห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตรา
เพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ออกตามความ
ในพระราชบัญญัติมาตราชั้งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนั้น พบว่ามี ๑ ถุง ถูกปิดด้วยเทปใส
จึงได้แกะเทปใสที่พบออก จึงเห็นรอยขาดชำรุดของถุงบรรจุซึ่งเป็นรอยคล้ายหนกัด ทั้งนี้
เจ้าหน้าที่ได้ให้ร้าน T

นำสินค้าดังกล่าวหั่นหมัดออกจากชั้นวางและแจ้งให้

ร้านเปลี่ยนสินค้าให้กับผู้ร้อง หากมีการติดต่อกัน ซึ่งร้านก็ยินดีที่จะรับเปลี่ยนให้ การนี้ของ
ผู้ฟ้องคดี ถุงที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวว่าอ้างว่ามีเทปใสปิดอยู่ และนำหน้าไม่ถึงตามที่แจ้ง เป็นการ
กล่าวอ้างที่ยากในการตรวจสอบว่าสินค้าที่บ่ห่อนั้นถูกบรรจุไม่ครบด้วยสาเหตุใด เนื่องจาก
สภาพสินค้าที่บ่ห่อดังกล่าวถูกทำให้ไม่เป็นสินค้าที่บ่ห่ออีกด้วยไปแล้ว วัดถูพยานอาจ
ไม่รับถูกพยานที่จะเอาผิดต่อผู้ถูกฟ้องได้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบยังสถานที่
ที่มีการร้องเรียนแล้ว โดยมิได้เพิกเฉยไม่ดำเนินการแต่อย่างใด

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยศาลได้รับฟัง
สรุปข้อเท็จจริงของดุลากการเจ้าของสำนวน และคำแหล่งการณ์ของดุลากการผู้แพลงคดีแล้ว

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี ก្នុយមាយ ระเบียบและ
ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ให้พี่สาวไปชี้อ
ข้าวกล้องห้อมมะลิ ๑ จำนวน ๓ ถุง จากร้าน T (สาขา ๑)
และในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พบว่า มี ๑ ถุง มีรอยปิดด้วยเทปใส จึงชี้นำหน้าได้ประมาณ
๔,๔๐๐ กรัม ผู้ฟ้องคดีได้มีบันทึกคำร้องเรียน ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ร้องเรียนเรื่องดังกล่าว
ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค^๑
ได้รับบันทึกคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และได้มีหนังสือ^๒
ที่ นร ๐๓๐๓/๑๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ส่งเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีไปยัง
ผู้ถูกฟ้องคดี และมีหนังสือที่ นร ๐๓๐๓/๑๐๔๕๑ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี
ทราบว่า เรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดี จึงได้ส่งเรื่องให้
ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณา หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอทราบผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว
สามารถติดต่อไปยังผู้ถูกฟ้องคดีได้โดยตรงทันที ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือของสำนักงาน
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ต่อมา วันที่ ๒๑ มิถุนายน
๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีโดยนายตรวจชั้นดวงวัด ประจำสำนักชั้นดวงวัด และเจ้าหน้าที่อื่น

รวม ๓ คน ได้ทำการตรวจสอบสินค้าที่บ้านร้าน T

(สาขา)

ผลการตรวจสอบปรากฏว่า พบสินค้าชนิดข้าวกล้องห้อมมะลิ ตรา ปริมาณที่แสดง ๕,๐๐๐ กรัม ขนาดตัวอย่าง ๓ หีบห่อ ลักษณะ/วัสดุหีบห่อเป็นถุงพลาสติก น้ำหนักหีบห่อเฉลี่ย ๒๕.๐๑๓ กรัม อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด, T๑ : ๗๕ กรัม อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด, T๒ : ๑๕๐ กรัม และไม่พบจำนวนตัวอย่างที่คลาดเคลื่อนเกิน T๑ และ T๒ โดยตัวอย่างที่ ๑ น้ำหนักรวม ๔๐๑๘.๓ กรัม ปริมาณสุทธิ ๔,๙๙๓.๓ กรัม คลาดเคลื่อน -๖.๗ กรัม ตัวอย่างที่ ๒ น้ำหนักรวม ๔๐๒๗.๙ กรัม ปริมาณสุทธิ ๕,๐๐๒.๙ กรัม คลาดเคลื่อน +๒.๙ กรัม และตัวอย่างที่ ๓ น้ำหนักรวม ๔๐๒๗.๗ กรัม ปริมาณสุทธิ ๕,๐๐๒.๗ กรัม คลาดเคลื่อน +๒.๗ กรัม ปราบภูมิคุณภาพงาน ตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าที่บ้านร้านที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๔๐๒/๑๑๐๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ส่งเอกสารการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงพร้อมแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ๑. ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเรื่องร้องเรียนจากสำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ ตามหนังสือที่ นร ๐๓๓๓/๑๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ๒. เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกไปตรวจสอบ ยังบริษัท อ จำกัด ชอย ถนน ๑ อำเภอ จังหวัด

(ร้าน T

(สาขา

) ซึ่งเป็นสถานที่จำหน่ายข้าวกล้อง

ห้อมมะลิตามที่ผู้ฟ้องคดีแจ้ง โดยมีคุณน

ผู้จัดการร้านในขณะนั้นอยู่ร่วม

ในการตรวจสอบ และ ๓. ผลการตรวจสอบปราบภูมิคุณภาพข้อเท็จจริงว่า พบสินค้า ชนิด เครื่องหมาย

การค้า และปริมาณเดียวกันกับที่ร้องเรียนเพียง ๓ ชิ้น อยู่บนชั้นวางสินค้า (และไม่มีสินค้า

เก็บในสต็อก) คือ ข้าวกล้องห้อมมะลิ ตรา น้ำหนัก ๕,๐๐๐ กรัม จำนวน ๓ ถุง จึงได้

ทำการตรวจสอบทั้ง ๓ ถุง ผลปรากฏว่า การแสดงปริมาณได้แสดงถูกต้อง คือ แสดงปริมาณสุทธิ

ของสินค้าเป็นน้ำหนัก โดยใช้ตัวอักษรไทยและเลขไทยหรือเลขอารบิค โดยมีขนาดความสูงของ

ตัวอักษรและตัวเลขตามที่กฎหมายกำหนด และมีปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่เกินอัตรา

เพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งถือว่าเป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง

กำหนดชนิดของสินค้าที่บ้าน หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเพื่อเหลือ

เพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งออกตามความพระราชนูญโดยมี

ชั้นด่วน พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบสภาพถุงบรรจุโดยละเอียด

พบด่อไปว่า มีจำนวน ๑ ถุง ที่มีเทปใสปิดอยู่จึงได้แกะเทปใสที่พับออก (ซึ่งมีลักษณะคล้ายถุง

ที่ผู้ฟ้องคดีซื้อไป คือ มีเทปใสปิดอยู่) จึงเห็นรอยขาดชำรุดของถุงบรรจุ ซึ่งเป็นรอยคล้ายหนูกัด

ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้ร้าน T.

แจ้งให้ร้านเปลี่ยนสินค้าถุงใหม่ให้กับผู้ฟ้องคดีหากมีการติดต่อกัน ซึ่งร้านก็ยินดีที่จะรับเปลี่ยนสินค้าใหม่ให้ ทั้งนี้ หากมีข้อขัดข้องประการใด ขอได้โปรดแจ้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนราคасินค้าของผู้ถูกฟ้องคดี หรือโทรศัพย์ด่วน ๑๕๖๙

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีจะเสียต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ด้วยปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑ กำหนดให้ กรมการค้าภายใน มีภารกิจเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพการค้าภายในประเทศ โดยการกำกับดูแล ส่งเสริม และพัฒนา เพื่อให้การค้าภายในประเทศดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในระบบการค้าเสรี และผู้บริโภคได้รับการพิทักษ์ประโยชน์ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตั้งต่อไปนี้... (๖) จัดระบบราคาและปริมาณสินค้าให้เกิดความเป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้บริโภคให้มีบทบาทในการพิทักษ์ประโยชน์ของตนเอง... ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการกรมการค้าภายใน ดังต่อไปนี้... (๓) สำนักชั้นตัววัด... ข้อ ๓ ส่วนราชการกรมการค้าภายใน มีอำนาจหน้าที่ตั้งต่อไปนี้... (๔) สำนักชั้นตัววัด มีอำนาจหน้าที่ตั้งต่อไปนี้... (ญ) ดำเนินการตามกฎหมาย กรณีที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องชั้นตัววัด และสินค้าที่บห่อ ...พระราชนูญดิตามตราชั้นตัววัด พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ หรือที่ผู้บรรจุแสดงไว้ที่หีบห่อต้องแสดงให้ถูกต้องตรงกับปริมาณของสินค้าในหีบห่อ วรรคสองบัญญัติว่า การแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อโดยคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการแสดงปริมาณที่ถูกต้อง และมาตรา ๙๖ บัญญัติว่า ผู้โดยขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าหีบห่อที่ไม่มีการแสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรา ๖๒ (๑) หรือมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระบุทะเบียนไทยปีไม่เกินห้าปี น้ำหนัก และประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าหีบห่อ หลักเกณฑ์และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖ กำหนดให้ผู้บรรจุสินค้าหีบห่อตามที่กำหนดในข้อ ๔ ต้องแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้ (๑) แสดงปริมาณสุทธิของสินค้าเป็นหน่วยของน้ำหนัก หน่วยของปริมาตร หน่วยของความจุ หรือหน่วยของความยาว ในระบบเมตริก หรือแสดงเป็นจำนวนนับ โดยใช้ตัวอักษรไทย และตัวเลขไทยหรือตัวเลขอารบิก

... ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้บรรจุต้องแสดงปริมาณของสินค้าที่หีบห่อให้ถูกต้องตรงกับปริมาณของสินค้าในหีบห่อ วรรคสอง กำหนดว่า กรณีที่ปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่ตรงกับปริมาณของสินค้าที่แสดง ความคลาดเคลื่อนต้องไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด และวรรคสาม กำหนดว่า หลักเกณฑ์และวิธีการการตรวจสอบการแสดงปริมาณของสินค้า และอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดให้เป็นไปตามบัญชี ๒ ท้ายประกาศฉบับนี้

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ไปซื้อสินค้าข้าวกล้องหอมมะลิจากร้าน

T (สาขา) เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๓ ถุง และพบว่ามี ๑ ถุง ที่มีรอยปิดด้วยเทปใส ซึ้งน้ำหนักได้ประมาณ ๔,๔๐๐ กรัม ไม่ตรงตามน้ำหนักที่แสดงไว้ข้างถุงที่ระบุว่า ๔,๐๐๐ กรัม ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หลังจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจึงได้ส่งหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการต่อไป และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ ๙๘/๐๓๐๓/๑๐๔๕๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่ส่งเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ในกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดีโดยนายตราจชั่งดวงวัดประจำสำนักชั่งดวงวัด และเจ้าหน้าที่อื่น รวม ๓ คน ได้ทำการตรวจสอบสินค้าหีบห่อของร้าน T (สาขา) เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔

ผลการตรวจสอบปรากฏว่า พบสินค้าชนิดข้าวกล้องหอมมะลิ ตรา ปริมาณที่แสดง ๔,๐๐๐ กรัม ขนาดตัวอย่าง ๓ หีบห่อ ลักษณะ/วัสดุหีบห่อเป็นถุงพลาสติก น้ำหนักหีบห่อเฉลี่ย ๒๕.๐๓๓ กรัม อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด, T๑ : ๗๕ กรัม อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด, T๒ : ๑๕๐ กรัม และไม่พบจำนวนตัวอย่างที่คลาดเคลื่อนเกิน T๑ และ T๒ โดยตัวอย่างที่ ๑ น้ำหนักรวม ๔๐๙๘.๓ กรัม ปริมาณสุทธิ ๔,๘๙๓.๓ กรัม คลาดเคลื่อน -๖.๗ กรัม ตัวอย่างที่ ๒ น้ำหนักรวม ๔๐๒๗.๘ กรัม ปริมาณสุทธิ ๔,๐๐๒.๘ กรัม คลาดเคลื่อน +๒.๘ กรัม และตัวอย่างที่ ๓ น้ำหนักรวม ๔๐๒๗.๗ กรัม ปริมาณสุทธิ ๔,๐๐๒.๗ กรัม คลาดเคลื่อน +๒.๗ กรัม คลาดเคลื่อน +๔.๗ กรัม ปริมาณ ปราศจากสารอาหาร ตรวจสอบปริมาณสุทธิสินค้าหีบห่อ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ และผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ตัวแทนที่สุด ที่ พน ๐๔๐๒/๑๐๑๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบพร้อมส่งเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยหนังสือดังกล่าวได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบด้วยว่า ได้ตรวจสอบสภาพถุงบรรจุโดยละเอียดพบว่า มีจำนวน ๑ ถุง ที่มีเทปใสปิดอยู่จึงได้แกะเทปใสที่พบออก (ซึ่งมีลักษณะคล้ายถุงที่ผู้ฟ้องคดีซื้อไป คือ มีเทปใสปิดอยู่)

ปิดอยู่) จึงเห็นรอยขาดชำรุดของถุงบรรจุ ซึ่งเป็นรอยคล้ายหนักัด ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้ร้าน T

นำสินค้าดังกล่าวหั่นหดออกจากชั้นวางและแจ้งให้ร้านเปลี่ยนสินค้า ถุงใหม่ให้กับผู้ฟ้องคดีหากมีการติดต่อกัน ซึ่งร้านก็ยินดีที่จะรับเปลี่ยนสินค้าใหม่ให้ ทั้งนี้ หากมีข้อขัดข้องประการใด ขอได้โปรดแจ้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนราคานิค้าของผู้ถูกฟ้องคดี หรือโทรศัพย์ด่วน ๑๕๖๗ นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีหลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีทราบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ และหลังจากนั้นอีก ๖ วัน คือ ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งนายตรวจสอบชั้นวางวัด ประจำสำนักชั้นวางวัดและเจ้าหน้าที่อีก ๓ คน เข้าไปดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ ร้าน T

ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีซื้อสินค้า แต่ไม่พบการกระทำความผิด กล่าวคือ สินค้าที่มีลักษณะเช่นเดียวกับสินค้าที่ผู้ฟ้องคดีซื้อคือ ข้าวกล่องห้อมมะลิ ตรา

มีการแสดงปริมาณถูกต้องและมีปริมาณของสินค้าในหีบห่อไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดชนิดของสินค้าที่หีบห่อ หลักเกณฑ์ และวิธีการแสดงปริมาณของสินค้าและอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด พ.ศ. ๒๕๕๐ หลังจากนั้น จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๘๐๙/๑๑๐๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยรวมระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีใช้ดำเนินการในการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเรื่องร้องเรียนจนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบประมาณ ๘ เดือนเศษ ซึ่งเห็นได้ว่า เป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาถึงจำนวนเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดี ในช่วงปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔ ซึ่งมีจำนวนถึง ๔,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ เรื่อง ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการไปในขณะเดียวกัน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แก้ปัญหาให้ผู้ฟ้องคดีภายในระยะเวลาดังกล่าว จึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ด้วยปฎิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศแบ่งส่วนราชการ กรรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานชั้นวางวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างใด

สำหรับข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งผลการตรวจสอบเรื่องที่ร้องเรียนหลังจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องต่อศาล นั้น เห็นว่า การฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีหยุดหรือชะลอการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด ในขณะเดียวกันผู้ถูกฟ้องคดีก็ชอบที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ต่อไปได้ ในเมื่อคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง การแจ้งผลการพิจารณาเรื่องที่มีการร้องเรียนก่อนหรือหลังการฟ้องคดีเป็นเพียงข้อเท็จจริงที่ศาลนำมาประกอบการวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ใช้ระยะเวลามากน้อยเพียงใดเท่านั้น มิได้หมายความว่า การแจ้งผลการร้องเรียนหลังจากฟ้องคดีต่อศาลจะเป็นการละเอียดต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าตามข้ออ้างของผู้ฟ้องคดี แต่อย่างไร ข้ออ้างดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๑ ฉบับ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีส่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่มีการระบุว่าจัดส่งให้ผู้ฟ้องคดีจำนวนกี่แผ่น และ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนแผ่นกับคำให้การพบว่าสิ่งที่ส่งมาด้วยมีจำนวนแผ่นน้อยกว่า และไม่มีการรับรองสำเนาถูกต้องและลงลายมือชื่อในสำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น เมื่อข้อเท็จจริงพัง เป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๔๐๒/๑๖๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เจ้งผลกระทบการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผลกระทบการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว ส่วนเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกฟ้องคดี ส่งไปให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือดังกล่าว แม้จะไม่มีใบนำส่งสำนักชั่งดวงวัด หรือรูปถ่าย และไม่มีการรับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารตามที่ผู้ฟ้องคดีก่อขึ้นอ้างก็ตาม ก็ไม่ใช่เป็นข้อที่เป็นสาระสำคัญที่ทำให้การแจ้งผลกระทบการตรวจสอบดังกล่าวเป็นการละเอียดต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด ประกอบกับการแจ้งผลกระทบการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนความถูกต้องของปริมาณการบรรจุของสินค้าที่บ่อบ่อของผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเจ้งว่า ต้องส่งเอกสารใดบ้างให้กับผู้ร้องเรียน แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบและผลกារตรวจสอบเท่านั้น ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

สำหรับกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เคยทำหนังสือขอตรวจสอบข้อเท็จจริงกับผู้ฟ้องคดีว่าสินค้ามีน้ำหนักไม่ถูกตามที่ร้องเรียนหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีไม่เคยตรวจสอบพยานหลักฐานของผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ของผู้ฟ้องคดีที่ได้ร้องเรียนว่า เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๘.๔๓ นาฬิกา ให้พี่สาวซื้อข้าวกล่องห้อมมะลิ ตราจำนวน ๓ หน่วย เช้าวันที่ ๒ เห็นมี ๑ ถุง ถูกปิดด้วยเทปใส จึงชั้งน้ำหนักได้ประมาณ ๔,๔๐๐ กรัม พร้อมกับได้นำส่งหลักฐาน ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ แผ่น และภาพถ่าย

บรรจุภัณฑ์ตรา ประกอบคำร้องเรียน จึงเห็นได้ว่า ในหนังสือร้องเรียนดังกล่าว มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดังวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ กับร้าน T (สาขา) ได้ โดยไม่จำต้องสอบข้อเท็จจริงกับผู้ฟ้องคดีหรือตรวจสอบพยานหลักฐานของผู้ฟ้องคดีอีก เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงจากร้าน T (สาขา) ซึ่งเป็นร้านที่ผู้ฟ้องคดีซื้อสินค้าโดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังๆ ดังที่ได้วินิจฉัยตอนต้น และผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งเรื่องดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๘๐๒/๑๐๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แล้ว กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดในการตรวจสอบความถูกต้องของบริษัทฯ การบริการของสินค้าให้เป็นห่อตามเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีโดยชอบแล้ว ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

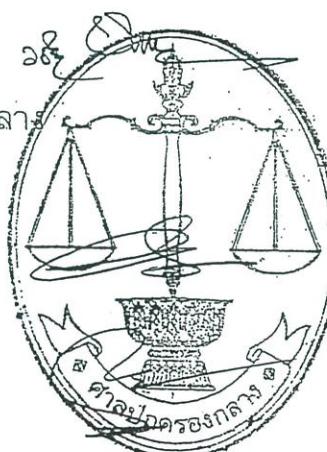
ส่วนคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดแต่งข่าวการปฏิบัติหน้าที่ต่อสื่อมวลชน นั้น เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจออกคำบังคับให้ได้ ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

พิพากษายกฟ้อง

นายวชิระ ขอบแต่ง
คุณการหัวหน้าคณศalaลปการองกลา

นายจักษุ ชุมพลวงศ์
คุณการศalaลปการองกลา

นายยงยุทธ เชี่ยวชาญกิจ
คุณการศalaลปการองกลา

คุณการเจ้าของสำนวน

คุณการผู้แปลงคดี : นายฉัตรชัย นิติภักดี

